

Kállai Gyula fogadta a Kubai Tudományos Akadémia küldöttségét

Kállai Gyula, az MSZMP Politikai Bizottságának tagja, a Minisztertanács elnökhelyettese pénteken fogadta a Kubai Tudományos Akadémia hazánkban tartózkodó küldöttségének vezetőjét, Antonio Nunez Jimenezt, az Akadémia elnökét.

A Kubai Tudományos Akadémia Budapesten tartózkodó küldöttsége megbeszéléseket folytat a Magyar Tudományos Akadémia elnökségének tagjaival. A tárgyalások célja, hogy a két ország között már korábban megkötött kulturális egyezmény szellemében létrehozzák a két akadémia tudományos együttműködését.

A cél: meggyorsítani az építkezéseket

Megbeszélés a megye építőiparának helyzetéről

Pénteken a Magyar Szocialista Munkáspárt Csongrád megyei Bizottsága ipari- és közlekedési osztálya megvitatta a megye építőipari helyzetét. Az értekezleten részt vettek a területi párt-szervek illetékes munkatársai, az SZMT, az Építői Szakszervezetek megyebizottsága, a KISZ megyebizottsága, a megyei tanács képviselői, valamint az építő- és az építőanyagipari vállalatok és tervező intézetek gazdasági, párt- és szakszervezeti vezetői.

Kardos János elvtárs, az MSZMP Csongrád Megyei Bizottsága ipari- és közlekedési osztályának vezetője ismertette a megye építőiparának a helyzetét. A beszámoló megvizsgálta, hogy miképpen teljesítik az MSZMP Csongrád megyei Bizottságának az építőiparra vonatkozó márciusi határozatát.

A beszámoló követő vitában felszólalt Györi Imre elvtárs, az MSZMP Csongrád megyei Bizottságának első titkára. Az értekezleten résztvevők részéről sok hasznos javaslat hangzott el, amelyeknek megvalósításával meggyorsul majd az építkezések üteme.

Egy szegedi találmány világsikere

Mezőgazdasági hulladékból műanyag, benzinből világítóház — új típusú reaktorokkal, fémködökkel

A szegedi József Attila Tudományegyetem Alkalmazottkémiai Intézetéből a közelmúltban — mint ismeretes — egyszerű találmány indult el a világsiker útján: dr. Mészáros Lajos adjunktus komplett katalitikus laboratóriuma. A világon egyedülálló megoldással és rendeltetéssel készült berendezés több mint tízezer üveg- és fém alkatrészből, reaktorból, vezérlőszalzból áll, s valóságos kis nehézsúlyú üzemként működik. Felhasználási területe univerzális: kiválóan alkalmas az egyetemen oktatásra, szerves nehézsúlyú ipari folyamatok bemutatására, tehát lényegében a gyakorlati munkában is jártasságot szerző elméleti szakemberek, vegyészek képzésére. Ugyanakkor ilyen berendezés szinte nélkülözhetetlen mai modern vegyiparban a nagyüzemi gyártási folyamatok megtervezésénél is.

ról Kanadában, Münchenben, az elmúlt napokban pedig Milánóban, ahol a berendezés mintapéldányát is sikerrel mutatták be a kémiai berendezések nemzetközi kiállításán. Az ősszel pedig belgrádi vegyipari kiállításra visznek ilyen új típusú laboratóriumot.

Dr. Mészáros Lajos ezekben a hónapokban — munkatársaival együtt — tovább dolgozik találmánya fejlesztésén. Szorosan együttműködik a Laboratóriumi Felszerelések Gyárával, amely körülből egymillió forintot bocsátott rendelkezésre a találmány tökéletesítésére.

Rendkívül olcsón...

Egyik fő feladat a laboratóriumhoz tartozó újabb reaktor-típusok kidolgozása. A gyár anyagi segítségével, s más termelő üzemek bevonásával az elmúlt hónapokban már tíz különböző típusú reaktor készültek. A reaktor ugyanis a katalitikus laboratórium egyik fontos része, ebben zajlanak le az úgynevezett vegyi reakciók, illetve alakulnak át, s nyerne új, hasznos tulajdonságokat a különféle anyagok.

Ezekben az új reaktor-típusokban fémmeldeklen, illetve rendkívüli finomságú,

például cigarettafüsttől károsító elcseszésű fémködökön bocsátják keresztül az átalakítandó anyagokat. Ezzel a módszerrel nagyüzemi méretekben, automatizáltan, s a régi módszerekhez képest rendkívül olcsón lehet átalakítani például a mezőgazdasági hulladékokból nyerhető fufurrolt fűranná, amely a különféle műanyagok alapanyaga.

Gyakorlati hasznosítás

A katalitikus módszer gyakorlati alkalmazását rövidesen megkezdi számos fővárosi, illetve szegedi üzemben is. Például a Szegedi Gázüzem Galambosi István főmérnök ilyen fajta reaktor, illetve megfelelő katalizátor segítségével benzinből kíván világítóházat előállítani. Ugyanis aránylag kis térfogatú benzinből nagy mennyiségű gáz készíthető, s ez a szállításánál rendkívül előnyös.

Ha a kísérlet eredménnyel jár, akkor az új módszer alapján aránylag olcsó eszközökkel nyert gázzal dústják majd a helyben termelt világítóházat, mindaddig, amíg a földgáz-távvezeték problémája meg nem oldódik.

D. B.

Befejeződött a legnagyobb szegedi társadalmi munka

Szeged dolgozóit kitették magukért. A Püspökbázár lebontásánál ismételtlen bizonyították, hogy szívügyük a város fejlesztése és szépítése, s ezért áldozatokra is képesek. Társadalmi munkában egy hónap alatt, valóságban szétszedték, elvitték a városképet már igen nagyon csúfító földszintes épületeket, hogy azok helyén minél előbb megkezdődhessenek az új állami áruház építkezései.

még nem volt példa városunkban. Az üzemek, vállalatok, intézmények, hivatalok párt-szervezeteivel az élen, a rendszer napi munka után, mintegy 3500 ember vonult ki — ha nem is egyszerre — a bontási munkálatokhoz. Önként, jó szívvvel mentek valamennyien. A vágóhíd, a kft-szék, a posta, az autóközlekedési vállalat, az ingatlankezelő vállalat, az állami áruház, a göngyölegellátó, az állami szabóság, a MÁV fűtőház és sok más üzem kommunista és pártönkívűl dolgozó június 15-től július közepéig lényegében szabadáttették a terepet az új építkezés számára. Társadalmunk minden ré-

tegéből voltak ott emberek. A műszakiak, lakatosok, gépiprók, orvosok, szabók, hentesek, kereskedők önként, senki által nem kényszerítve szorgoskodtak többkevesebb ideig, szedték, vagy rakták a téglát meg a faanyagot. Volt aki két-három órai ingyenes társadalmi munkát vállalt naponta, sőt némelyek szabadságidejüket egy részét is a bazar bontásánál töltötték el. Nagyon sokat dolgoztak a honvédség és a karhatalom alakulatai is.

Osszesen közel tízezer társadalmi munkórát

dolgoztak itt a szegediek. A bontási munka értéke mintegy 330 ezer forintot tesz ki, s ha úgy számítjuk, hogy a rossz épületekből kikerült faanyag körülbelül 200 ezer forintért értékesíthető, akkor nyilvánvaló: a nagyszabású társadalmi megmozdulás eredménye több mint félmillió forint megtakarítást eredményezett.

Csak néhány számot említenék a munka nagyságának érzékeltetésül. Az önkéntes társadalmi munkások elhordták mintegy 200 ezer téglát, 28 ezer cserépet, 74 gépkocsi gerendát és 113 gépkocsira való egyéb anyagot. Minden elismerést megérdemelnek azért, amit tettek.

Az első szegedi nyomtatványoktól a mai könyvekig

Ma nyílik a nyomdászati kiállítás a múzeumban

A múzeum két földszinti termében Csongor Győző muzeológus és Tóth Béla a Somogyi könyvtár munkatársa az utolsó simításokat végzik a ma, szombaton délután fél 1-kor nyíló Az első szegedi nyomdától a szép könyvig című kiállítás anyagán. A két terem falait köröskörben a szép magyar könyvek eredeti illusztrációi díszítik, ismert szerzők rajzai, metszetei: Hincz Gyulától, Würtz Ádámtól, Csernus Tibortól Kondor Lajostól és másoktól láthatunk változatos, önmagukban is gyönyörködtető képeket. A kiállítás első termében a mai magyar nyomdászati legszebb kiadványait tekinthetjük át, a második terem pedig a kifejezetten szegedi anyagokat sorakoztatja fel. Itt láthatjuk az 1801-ben alakult Grün Orbán-féle első szegedi nyomda kiadványait, a megalkulás évében nyomtatott ódától kezdődően kalendáriumok, imakönyvek, vásári ponyvák, s komoly művek: Dugonics András és Vedres István munkái, Kislady Himfi szerelmei című verseskötönyve, egy feledésre került régi magyar Marseille-laise-fordítás. Ezeknek az anyagoknak javarésze a szegedi Somogyi könyvtár birtokában van. A könyvek és nyomtatványok mellett a Grün-féle nyomda illusztrációját, eredeti nyomólemezeit tekinthetjük meg, s megjegyzendő, hogy a szegedi illusztrációk valamikor olyan sikeresek voltak, hogy a budai, s váci nyomdák gyakran átvették őket. Külön tárló tartalmazza a Grün-nyomda nyomtatványait az 1848-as szabadságharcból. Ugyanebben a teremben találjuk meg a mai szegedi könyveket is, a Szegedi Nyomda Vállalat legszebb kiadványait, Ivo Andrić, Remenik Zsigmond, Victor Hugó és mások könyveit, a Tisztáj Kiskönyvtár izléses kiállítású sorozatának egyes darabjait. A mai megnyitóra különlegességgel is készült a szegedi nyomda-

egy régi, az 1844-beli Szegedet ábrázoló illusztrációt az eredeti nyomólemezeiről több száz példányban lenyomatnak a kiállításra és így értékes ritkasághoz is juthatnak a látogatók. A kiállítást a rendezésben résztvevő Kiadói Főigazgatóság helyettes vezetője, dr. Kornis Pál nyitja meg.

A közösség érdekeit védik

Népi ellenőrök nyilatkoznak munkájukról

A tanács tag, a községi és háztömbmegbízott a nyilvánosság előtt végzi hasznos társadalmi tevékenységét. A népi ellenőrök munkáját kevesen ismerik, pedig ők is önzetlenül, a közösség érdekeiért fáradoznak. A vásárlók, a megrendelők nem is sejtik, hogy egy-egy hiánycikk újból megjelenése, vagy az olcsóbb, gyorsabb szállítás — a népi ellenőrök hasznos társadalmi tevékenységének eredménye is.

Nemrégiben egy televíziós interjúból értesültünk arról, hogy az országban 40 ezer

népi ellenőr dolgozik. A lelkes szegedi társadalmi munkások közül néhányat kerestünk fel, s munkájukról beszélgettünk.

A nyugdíjas

Ternesz Vilmos neve nem ismeretlen a szegedi ipari vállalatok vezetői előtt. Évekig a szegedi malom igazgatója volt, innen vonult nyugalmába is. Nyugdíjas korában is aktív tagja társadalmunknak. Hasznos munkája el sem fér napi nyolc órában. Negyedik éve faradozik mint népi ellenőr az emberekért, a közélet tisztaságáért. A négy év emlékei közül legkedvesebb az első ellenőrzés.

Ülősen a tanácsi malommal folytatott vizsgálatot és egyszer csak hallották, hogy a falu hangszórói a következőket közvetítették: „Népi ellenőrök vannak a faluban, akiknek szerelme, vagy panasza van, bizalommal keresse fel őket!» A malomból a vizsgálat után a tanácsházra mentek, várták a pácienseket, de nem jött senki.

— Azóta sok idő telt el, s nem kell várni a bejelentésekre, van bőven munkájuk a népi ellenőröknek. Ternesz Vilmos, a Csongrád megyei Népi Ellenőrzési Bizottság ipari munkacsoportjának tagja — s jó néhány vizsgálatnak volt részese.

— Sokan félreértik a népi ellenőrök munkáját — mondta Ternesz elvtárs. — Sokan, akik nem ismerik tevékenységüket, úgy gondolják, hogy hibakeresés céljából vizsgáljuk a vállalatok gazdasági szervező, irányító munkáját. Mi elsősorban azt vizsgáljuk, hogyan lehetne a népgazdaság szempontjából még jobban, még szervezettebben dolgozni.

Az igazságügyi szakérő

Csaknem ugyanezeket ismerelte meg Dominusz Jenő népi ellenőr is.

— Mióta népi ellenőr lettem, tudom, értem, mit jelent a népgazdasági érdek.

Azután arról beszéltem, hogy féltünk a szegedi népgazdasági érdek kifejezését, de a szó igazi jelentését most értette meg.

— És ezért dolgozni, munk-

kalkodni a legszebb feladat — mondta.

Mint igazságügyi szakérő került egy vizsgálat során kapcsolatba a népi ellenőrző bizottsággal. S azóta jegyezze el magát ezzel a társadalmi munkával.

Legbüszkébb a kereskedelmi vizsgálatokra. Legutóbb például a gyermekruházati és bútorrellátást vizsgálták. Megnézték, hogy a kínálat hogyan elégíti ki a keresletet, milyen a választék, milyen a kapcsolat a kis- és nagykereskedelelem között.

— Jóliesik és nagyon büszke vagyok — mondta Dominusz Jenő —, hogy munkámra igényt tart a közösség, s bíznak bennem az emberek.

Es hogy ez valóban így van, mi sem bizonyítja jobban, mint az az oklevél, melyet Dominusz Jenő idén, hazánk felszabadulásának évfordulóján kapott a Központi Népi Ellenőrzési Bizottságtól.

Az osztályvezető

Dr. Motika Dezső, a Kenderfő- és Szövőipari Vállalat igazgatói és jogi osztályának vezetője, amióta csak megalakult a népi ellenőrzés, részt vesz e hasznos társadalmi munkában. Először a Szeged városi Népi Ellenőrzési Bizottság tagjaként működött, az összevonás óta a Csongrád megyei Népi Ellenőrző Bizottságban dolgozik. Amikor személyéről érdeklődünk, nagyon szívesen csak annyit mond:

— Nem szeretem a nyilvánosságot, csendes hétköznapi munkása vagyok a népi ellenőrző gárdának.

Amikor azonban a végzett munka részletei, érdekessége kerülnek szóba, már beszélés lesz. Lekéséssel beszél arról, hogy milyen komoly jelentőséget tulajdonít a népi ellenőrzésnek.

— Szerintem a népi ellenőrzés az egyik legnagyobb lépés a társadalmi öngazdálkodás felé. Minden eddigi ellenőrzési formánál eredményesebb, s azt hiszem egy-egy vizsgálat alkalmával az eredmény mellett jelentős az is, hogy maguk a népi ellenőrök tanulják munkájuk végzése közben a legtöbbet.

A vízben is van „behajtani tilos!”

Ellenőrzésen a Tiszán

Oggyassa városrészt felőli oldalon is strand lesz. Nemcsak a szegedi tanácsnak tolmácsoljuk a kérését, hanem a tiszaszigeti, galambosi, tápiéi községi tanácsoknak is. Ezekben a községekben egyáltalán nincs kijelölt fürdőre alkalmas hely. És itt nem is fürdenek az emberek? De igen! Tiltott helyen.

A vízör

A Tisza szegedi szakaszának egyik legveszélyesebb része a kőszarkantúy kőhalma — ahol néhány héttel ezelőtt a két egyetemista vízbe fullt —, az alacsony vízállás miatt ijesztően emelkedik ki. Úgy látszik, hatott a kegyetlen figyelmeztetés, a tragédia, mert a fürdőzők még környékét is messzire elkerülik.

Innen feljebb, az úgynevezett szabad strandon csónakjában ül a fürdő éber mentője, Csiszár Bandi bácsi.

— Jöjjön csak a partra — kiált hangosan egy piros fürdősapkás nő.

— Hogyhogy, Bandi bácsi? Hiszen a bolyán belül van és úszik.

— Úszik, úszik — mondja különös hangsúllyal —, de hogyan? Biztosabb, ha a parton gyakorol...

Bandi bácsi nem fogja ki a szóból, elmeséli, hogy délutánoként örködik a szabadfürdő rendje felett. Figyelmezteti a rendbontókat. Nem is panaszkodhat senki, idén eddig az öt tiszai szakaszán minden a legnagyobb rendben van.

A Sárga is kicsi

A két Kőrösi csárdánál, noha itt rendezteltíltja a fürdést, jónéhányan lubickolnak a Tisza vízében. Közeledtünk-re igyekeznek ki a partra. Itt is fiatalok a szabálysértők.

A gőzfűrészek a Tiszán tárolt nyersanyagán, a nyárfafa tutajokon is többen sütkéreznek. Ez is tiltott pihenés. Sorrendben kövekezik a Sárga. Ez esetben is áll a főkézzel és az eszkimóval kapcsolatos szólásmondás. Kicsi — pedig csak csendes köznap van — a fürdőre kijelölt hely.

A Maros torkolatában két idősebb szabálysértővel találkoztunk. Csak őz fejűk látszott ki a vízből, ők ülve, talán éppen a szélességre folyó vesztélyeiről beszélgettek. Láttunk tütszófűtő motorcsónakot is. Utunk végén megállapítottuk; noha fogya a vízi KRESZ megszögönek a száma, azért még bőven akad szabálysértés!

Horváth Lászlóné